

MĚSTO SVITAVY

Tisková zpráva

Hledání hvězdy Davidovy - Svědkové lidskosti

V pořadí již devátý ročník dubnového cyklu akcí, který si klade za cíl připomínat naši společnou minulost a který odkazuje na společnou cestu Čechů, Němců, Židů, Romů a dalších etnických, náboženských a sociálních entit, jež byly zadupány nacismem. Letošní ročník bude trochu atypický svou délkou. Jsou připraveny dva programy – jeden klasický, dubnový, se kterým se seznamujete nyní, a druhý, zářijový, o němž budete ještě informováni. Podle zářijové výstavy Svědkové lidskosti však cyklus nese jméno, protože ve Svitavách bude premiéra stejnojmenné putovní výstavy na její cestě po menších městech. Ale to bychom předběhli dobu. Vraťme se do dubna pozvánkou na tři akce, které jsou tematicky svázány s holocaustem a svitavskými příběhy.

Program :

25. 3. – 7. 5. / muzeum

VÝSTAVA

SMÍŘENÍ

POSELSTVÍ HVĚZDY DAVIDOVY

Výstava obrazů starozákonních příběhů a židovských symbolů **Václava Lamra**, výtvarníka národních menšin v České republice. Václav Lamr se orientuje na křesťanství, na připomínání odkazu křesťanské identity, poselství Bible. Tvoří obrazy a grafiky zaměřené na judaistické dějiny Starého zákona a na Novozákonní příběhy z evangelií. Vystavuje v České republice i v zahraničí, jeho obrazy jsou součástí sbírek institucí mnoha zemí. Pracuje na rozsáhlém grafickém ztvárnění biblických knih, ilustroval řadu knih romských a křesťanských autorů.

Ve Svitavách se na velké výstavě představí jak biblickými motivy, tak cyklem obrazů „Poselství hvězdy Davidovy“. Tyto obrazy ve struktuře šesticípé hvězdy vznikly jako vizuální vzkazy naší generaci, jsou projektem k budování zničených mostů mezikulturní komunikace, jsou připomenutím zaniklé židovské kultury v našich městech. Cyklus vystihuje jeden z klíčových a dnes velmi aktuálních pojmů židovského duchovního dědictví ve slovu „zěkor“, což znamená: pamatuj, předávej dál následným generacím.

30. 3. / Čt /19:30/Kino Vesmír

FILM

POPÍRÁNÍ HOLOCAUSTU

Celý svět ví, že k holocaustu skutečně došlo, ona to teď potřebuje dokázat. Podle skutečné události. Spisovatelka Deborah Lipstadt (Rachel Weisz) musí bojovat o historickou pravdu, když jí David Irving žaluje pro urážku na cti... Podle skutečné události.

6. 4. / Čt /10:30/ Kostel Navštívení P. Marie

DIVADLO + BESEDA

ANDĚL Z DACHAU

Divadelní představení Misijního klubka a následná beseda s historikem o životě P. Engelmara Unzeitga, rodáka z nedalekého Hradce nad Svitavou, blahorečeného v roce 2016 ve Würzburgu. Představení bylo ve Svitavách poprvé odehráno u příležitosti oslav jeho blahorečení.

**13. 4. / Čt /17:00 /náměstí Míru/
STOLPERSTEINY KAMENY ZMIZELÝCH
Pietní položení Kamene zmizelých**

Pro letošní pietní uložení Kamene zmizelých vybrala gestorka projektu Radka Oblouková místo v dlažbě náměstí před domem č. o. 41. V něm do roku 1938 působila advokátní kancelář **dr. Oskara Beera** (1879–1942). Advokát s vynikající pověstí se po záboru Sudet v roce 1938 vrátil zpět do Brna, odkud byl deportován 2. prosince 1941 do Terezína, společně s manželkou **Bedřiškou Beerovou** (1889–1942). Poslední společnou cestu nastoupili manželé 9. ledna 1942 do koncentračního tábora v Rize, kde byli zavražděni.

13. 4. / Čt /18:00/ Tyjatr

KONCERT

BLUES Z MAISELOVY ULICE

Autorský, literárně – hudební pořad židovské spisovatelky Vlasty Rut Sidonové a skladatele/muzikanta Josefa Gušlbauera. Úsměvný i vážný pohled na život dnešních, zejména pražských Židů.

20. 4./11:00 Kino Vesmír

FILM + BESEDA

DĚTI ANTONÍNA KALINY

Představovat spisovatele a novináře **Stanislava Motla** (1952, Ústí nad Orlicí) by bylo nošením dříví do lesa. Známe jej z televizních reportáží, v nichž se snaží poodhalovat tajemství posledního světového konfliktu a hledá skrytou identitu válečných zločinců, na něž lidská spravedlnost jaksi nedosáhla. Ale Stanislav Motl vypátral i pozoruhodné osudy lidí, které sice také zůstaly zapomenuty, ale staly se dalším ze svědectví lidskosti v hrůzách nacismu. Tak je tomu i v případě příběhu dosud neznámého Antonína Kaliny, rodáka z Třebíče. Málokdo ale ví, že Antonín Kalina je zatím posledním Čechem, který obdržel čestný titul *Spravedlivý mezi národy*. Zatímco v USA a Izraeli se o něm dočteme v knihách a učebnicích, v Čechách se jeho osud stal známým po premiéře filmu Stanislava Motla a Pavla Dražana s názvem *Děti Antonína Kaliny* (2016). Téměř hodinový snímek vypráví skutečný příběh politického vězně, který soustředil na svém vězeňském bloku v KT Buchenwald na 1300 dětí ve věku od necelých čtyř do šestnácti let a pomocí administrativních „zásahů“ zabránil tomu, aby se děti vydaly na pochod smrti. V jeho skupině bylo na 1200 židovských dětí z různých koutů Evropy. Na rozdíl od Oskara Schindlera nebo Sira Nicholase Wintona byl Kalina v jiné pozici – byl vězněm! Navíc vězněm, jenž se stal jedním z vůdců vzpory v lágru 9. dubna 1945, která skončila osvobozením tábora.

Antonín Kalina zemřel v roce 1990 v Praze a teprve roku 2012 získal titul *Spravedlivý mezi národy*. A právě o něm bude přednášet Stanislav Motl, jehož se nám podařilo „ulovit“ v jediný možný termín a v jedinou možnou hodinu v jeho nabitého programu **Tedy 20. dubna v 11 hodin v kině.**

**27. 4. /17:00/ Tyjatr
KNIHA+PŘEDNÁŠKA**

ČERNÝ PARTYZÁN ZE SVITAV

Do letošního projektu vstoupila i Městská knihovna ve Svitavách, která na besedu pozvala historika **Jana Tesaře**, autora trilogie *Česká cikánská rapsodie*. Není ovšem jisté, zda zdravotní stav autora mu umožní cestu do Svitav, ale určitě přijede **Robert Krumphanzl** z nakladatelství Triáda a **Zdeněk Serinek**, vnuk Josefa Serinka (1900, Bolevec–1974, Svitavy).

Kdo by ze Svitavanů neznal legendární název hospody na Pražské ulici *U Černého partyzána*. Napadlo vás někdy, proč má právě takový název?

Josef Serinek byl romské národnosti a stal se aktivním účastníkem protinacistického odboje a členem partyzánské skupiny Dr. Miroslav Tyrš, velitelem lesního oddílu operujícího na Vysočině. Po útěku z tábora v Letech u Písku, do něhož byl roku 1942 deportován se svou manželkou a pěti dětmi, vstoupil do odboje s krycím jménem Černý. Podílel se na organizaci trestných výprav proti protektorátnímu četnictvu. Po válce se přestěhoval do Svitav, v nichž provozoval pohostinství *U Partyzána*. Po měnové reformě roku 1953 živnost zavřel a pracoval jako skladník v cihelně. V letech 1963–64 nadiktoval své

vzpomínky historikovi Janu Tesařovi. Teprve v roce 2016 vzpomínky vyšly tiskem pod souhrnným názvem *Česká cikánská rapsodie*. Dílo má 1364 stran a mapuje ve třech svazcích historii partyzánského odboje proti nacismu.

Blanka Čuhelová, Radoslav Fikejz